

Jää nüüd magama, ruttu-ruttu. Pane silmad kinni, aga suu jäta natuke lahti, siis näeb välja nagu päriselt. Hingata tuleb ühtlaselt ja aeglaselt, kuigi süda taob rinnus nagu haamer. Aga kui peab, siis saab hakkama. Nüüd kostavad trepilt sammud, nüüd on need sõbralikud sammud, mitte tigidad järsud sammud nagu enne; nüüd on need lepitavad ja lipitsevad. Ta kuuleb, kuidas üks avatakse ja suletakse – kurat, siis ikka on selline päev. Aga tema hingetõmbed on pikad, sügavad, täiuslikud. Pea padjal veidi viltu, suunurgast immitseb põsele süljenire. Peab jääma täiesti lõdvestunud mulje, kuigi kõik lihased on nii pingul, et see teeb haiget, aga seda pole näha, peale vaadates ei paista midagi välja.

„Sõbrake, kas sa magad?“ sosistab vihatud hääel suhkurmagusalt ja mahedalt. „Mina veel arvasin, et läheme ikka sõpradena magama, nii on ju ikka palju toredam, eks ole?“

Silmad annavad ikka ära, neid pole võimalik lõdvestunult kinni hoida.

„Ma ju näen, et sa oled ärkvel, su silmalaud liiguvad. Ole nüüd, ega sa ometi pikka viha ei pea? Me tahame sulle lihtsalt head, saad ju aru? Lepime nüüd ära, palun?“

Enam pole võimalik silmi kinni hoida ja ta peab nüüd juba kõrva voolava sülje ära pühkima. Ja siis see pikkade mustade küüntega kõhn külm käsi, mis pidžaamapluusi alla libiseb. Keha kangestub ja ta vahib meest jälestust ja hirmu täis pilguga, kuid seda too jõletis ei märka. Väikest tuksatust silmalaugudel märkab, aga kogu keha vastuhakku mitte.

Nüüd kostab köögist kolinat ning kogu majas kajab kappi pandavate nõude klirin ja sahtlisse torgatavate nugade-kahvlite kõlin. Ta võpatab, kui naba tundlik nahk nimetissõrme pika küüne taha kinni jääb. Sõrm keerutab hetke tema nabas – millel paistab olema ebameeldiv, peaaegu valulik ühendus alakehaga – ja liigub siis pidžaamapükstesse.

Sel puhul kaob ta tavaliselt minema, jalgpalliväljakule või randa konnakulleseid püüdma, aga täna seisab ta raudtee ääres ja vaatab mööduva rongi akendest inimesi, mingil põhjusel kinnistub see pilt mällu. See pole meeldiv ega ka vastumeelne, aga lahti sellest nagu ei saa. Edaspidi on ta alati just selle rongi ääres, kui endast eemale enda sisse kaob. Aga seda ta veel ei tea. Rööpad vastu kihutava rongi rataste all kriiksuvad.

2007. aasta september, reede õhtu

Naine tõstab lapse vaibale voodi ees, kuni ise linu vahetab. Poiss kisab juba täiesti võõra häälega ja ta ümar näoke on pingutusest punane. Kell on pool üksteist ja naine on püüdnud last juba neli tundi magama uinutada. Poisi kurk on aga nii valus, et ta ei suuda luttu suus hoida, ja ilma selleta pole mingit lootustki. Valuvaigisti enam ei mõju, neelamine teeb nii haiget, et laps enam ei söö ja penitsilliin ei püsi tühja kõhu peale sees. Kolme päeva järel on naine ise sedavõrd väsinud, et kurnatus on muutunud tavaliseks olukorraks. Kuid ta pole kordagi häält tõstnud, ei ole kuuldavale toonud ühtegi kurja sõna. See tundub võiduna.

Mõttes käib kogu aeg arvestus. Ta loendab päevi, tunde ja minuteid Matsi kojutulekuni. Praegu on jäänud veel neli päeva, üheksa tundi ja kolmkümmend minutit. Mees on Jaapanis tehnilisel seminaril ja seal mobiililevi ei ole, nii et pole võimalik ka helistada, et toetavaid sõnu kuulda. Vahet niikuinii ei ole, mees ei oleks nende olukorrast kuuldes rõõmus, naine ise hakkaks kindlasti nutma ja võitluskihk muutuks enesehaletsuseks.

Ta tormab täisoksendatud voodiriietega vannituppa ja topib pambu pesumasinasse. Võtab korvist automaatselt paar sama värvi lina ja surub need samuti masinasse, siis valab sahtlisse pesuainet ja paneb pilgeni täis aparaadi kuuekümmne kraadi juures pesema.

Korraga lapse kisa katkeb ja vaikuses on kuulda, kuidas naise enda kõht söögi järele kisendab. Kõht pole tühi, aga ta läheb

köögist läbi ja haarab tööpinnal seisvast kausist kaasa viimase pruuniplekilise banaani. Samal hetkel kogub kisa magamistoas jälle tuure. Ta kiirustab tagasi, võtab poja sülle, istub korrastamata voodi jalutsisse, asetab lapse kõhuli sülle ja silitab tema selga. Telekast tuleb Ameerika film, mida ta püüab hääletul režiimil vaadata, banaan suus paisub ja vasak käsi silib lohutamatu last monotoonselt.

Paari minuti pärast on film läbi ja ekraanilt rulluvad kiirelt läbi selle tegijate nimed. Ta paneb teleka kinni, ajab end vaevaliselt püsti, nuuksuv pisike süles, ja astub akna juurde. Vastaskõnniteel möödub kolm meest ja kaugemalt paistab noor paarike. Inimeste hoiak viitab kõledale ilmale ja kellelgi neist ei ole vihmavarju. Kogu päeva vahetpidamata sadanud vihm on nüüd lõpuks järele jäänud.

Ta proovib poissi enda ette aknalauale seada ja hoiab tollel kätest kinni, aga laps ei ole huvitatud, siputab vihaselt jalgu ja keeldub neid maha panemast. Naine võtab ta sülle, paneb lapse pea õla vastu ja nuusutab poja juukseid. Need on higist niisked ja lapse kisa lõikab kõrvu. Silmad kipitavad unepuudusest ja kipuvad kinni vajuma, kuigi ta ei olegi nagu unine. Sellisel hetkel tunnistab ta vastu tahtmist, et tunneb rohkem kaasa iseendale kui sellele sügavalt armastatud väikesele inimesele, kes tema süles nii väga piinleb. Teda haarab käegakatsutav soov kätte maksta. Nimetule, tabamatule, abstraktsele, võitmatule olendile. Ohates ajab ta end püsti ja läheb, laps süles, esikusse.

Kahtleb hetke, enne kui võtme lukuauku torkab, mõtleb, et taolisel reedeõhtul võib korterit tabada pigem murdvargus kui tulekahju. Siis keerab luku väljastpoolt hoolikalt kinni.

Korterit täitsid naer ja rõõmsad hääled. Oli üks selliseid õhtuid, mil kõigil paistis olevat hea tuju, keegi ei mossitanud ega vingunud. Enamik istus köögis, sest elutoas vaadati populaarset seebikat, kuhu oli ilmunud mingi uus tüüp. Oli selge, et nad ei taha, et neid segataks, sest nii esiku kui ka köögi uks olid suletud. Köögilaua äärde oli end ära mahutanud lausa üheksa inimest ja põrandal istudes külmkapi ukse vastu nõjatunud Elise oli enda kõrvale maha pannud grokiklaasi. Elise vastas istus Jennifer, temagi lonksas puskari ja kokakoola kokteili.

Nende juures käis alati palju rahvast. Hommikupoolikul hakkasid tulema, siis pakuti võileibu ja kohvi, kui keegi oli poest läbi hüpanud. Ema hoidis ukсед lahti kõigile sõpradele, kuid süüa ja juua pidid need ise kaasa võtma. Varem oli tal olnud raske keelduda, aga lõpuks oli julguse kokku võtnud ega lubanud enam külalistel külmkapis ja sahvris nuhkida, millega kõik ka edaspidi arvestasid. Ema hoolitses alati, et tüdrukutel oleks hommikul söök olemas ja et nad kooli läheksid. Tavaliselt saatis kellegi poodi, mitte et ta ise poleks viitsinud – Elise teadis, et ema häbenes end väljas näidata. Õhtust sõid Elise ja ta õde enamasti väljas, kui kõht tühjaks läks, ja vahel mõne sõbra juures. Aga nad said raha riiete, hügieenitarvete ja õhtusöögi jaoks. Nii et tulid kenasti toime. Ema suutis ots otsaga kokku tulla, kuigi nende elu võis enamiku omast veidi erinev paista.

Esimesed pudelid nõõbiti kodus kolmetoalises korteris Ringeni elamukompleksis lahti juba enne lõunat. Seejärel saalis inimesi kogu pärastlõuna ja õhtu sisse-välja, vaikselt muutus

alles kesköö paiku. Tihtipeale kustus mõni ema joomakaaslastest ka ära ja jäi ööseks.

Päeval olid tüdrukud koolis ja pärast läksid linna peale või sõprade poole. Neil oli kahe peale oma tuba, aga enamasti ei tahtnud nad enne koju minna, kui pidu oli läbi saanud. Kaklusi tuli küll harva ette, aga sageli räägiti kõva häälega ja pidi ettevaatlik olema, et mõnda halvas tujus isikut üles ei ärrita. Vastu hommikut koju ja voodisse hiilides püüdsid Elise ja Jennifer end märkamatuks teha.

Aga praegu oli reede õhtu, ees oli kooli- ja kohustustevaba nädalavahetus ja ema oli just raha saanud. Pudeleid, klaase ja üle ajavaid tuhatoose täis köögilaua ümber valitses elev meeleolu. See haaras kaasa ka Elise ja Jenniferi, kes kasutasid juhust ja võtsid nii alkoholi kui ka sigarette. Tavaliselt oleksid nad oma tuppa lipsanud, nii et keegi poleks tähelegi pannud, aga nüüd olid lärmakad tüübid laua ümber nad kööki kutsunud ja ise pakkunud.

Juba pärast esimest lonksu tundis Elise mõnusat rammestust. Ta tõmbas sügava mahvi ja sulges silmad. Selle sigareti tõmbab ta üksi lõpuni ja ta teadis, et pole probleemi ka juurde saada. Saadud rahast suitsu jaoks tavaliselt ei jätkunud ja sõpradelt nuiates tuli leppida konidega. Ta võttis suure lonksu grokki ja vaatas oma vanemat õde. Kõik ütlesid, et nad on ühte nägu, aga ta ise küll erilist sarnasust ei näinud. Jennifer oli kaks aastat vanem, lahe, enesekindel ja sõnakas. Elise oli vaid ebakindel, kohmakas ja kehv koopia naeruväärselt väikeste rindadega, mida Jenniferi omadega üldse võrrelda ei andnud. Vahet märkasid isegi köögitüübid. Jenniferi oleksid nad noil rõõmsatel õhtutel hea meelega sülle tõmmanud, aga õde peletas nad peaaegu alati oma enesekindlal moel eemale. Siis võisid nad nuuksumist

teeselda ning paluda ja anuda ema, aga too raputas pead ja pööritas silmi. Alles siis esitasid nad sama küsimuse Elisele, aga enamasti ei olnud ka tema Jenniferi eeskujul nõus. Vahel ta siiski istus Dagge, Gordoni või Peo põlvedele, sest lihtsalt ei jaksanud vastu punnida või siis tahtis korraks tunda, et meeldib kellelegi.

„Mis sul täna plaanis on?“

Elise pidi kõõgis valitsevast lärmist üle karjuma.

„Ei tea. Võib-olla saan Jockega kokku või siis ei viitsi ka,“ hüüdis Jennifer vastu.

Jenniferil oli oma poiss. Kutte oli Elisel endalgi aeg-ajalt, kuid Jenniferil oli päris oma poiss. Mees. Jocke oli kakskümmend neli ja tal oli habe. Elise kutid oli heal juhul just häälemurdest üle saanud. Habe polnud veel kasvama hakanudki, nad olid lapsikud ja nõmedad. Aga Jenniferil oli päris mees ja nüüd ta ei tea, kas viitsibki tollega kokku saada! Lisaks oli Jenniferi poiss-sõber tore ja hoolitsev, Elise polnud taolist kutti veel kunagi kohanud. Oli neid kord eemalt näinud ja Jocke oli Jenniferil ümbert kinni hoidnud, nagu õde lausa kuuluks talle. Nagu et „see siin on minu tüdruk ja ma olen selle üle uhke“. Siis oli Jocke Elise õele sügavalt silma vaadanud ja nii pehmelt ja ettevaatlikult ta põske silitanud, justkui võiks tüdruk vähi-magi puudutuse peale katki minna. Taolist kutti soovis Elise ka endale. Teda.

„Mis mõttes „ei viitsi ka“?“

Jennifer jõi klaasi ühe sõõmuga tühjaks ja Elise järgis tema eeskju.

„Ah, ma ei tea.“

„Kas te siis pole enam koos või?“

„Võib-olla oleme, võib-olla mitte. Noh, oleme, aga ta on nii kuradi ... Vahet pole. Tahad veel?“

„Jah. Otsi üks suits ka.“

Jennifer ajas end püsti ning rajas toolide, jalgade ja kõikuvate ülakehade vahelt teed laua juurde. Dagge sirutas suured kämblad välja, haaras tüdruku puusade ümbert ja tõmbas ta narritavalt sülle, aga Jennifer kargas üles, napsas pudeli ja paki sigarette ning ruttas tagasi külmkapi juurde.

„Ei, kuule nüüd, väike preili, mis kombed need olgu?“ hüüatas Dagge kõva kähiseva häälega. „Ajad mu veini ära ja siis ei või isegi natuke kalli teha!“

Dagge oli punase näo, väikeste lõhkenud veresooni täis silmade ja suurte karvaste kõrvadega heledapäine mees. Imelikul kombel kandis ta üsna moodsat ruudulist särki, aga värvi-plekilised teksad haisesid vana mustuse järgi nii, et see ulatus isegi põrandal istuva Elise ninna.

„Äkki isegi võid, kui hästi käitud,“ vastas Jennifer endale ja õele leiget valget veini kallates jahedalt.

Paljalt mõtegi sellest, et võiks nende haisvate teksadega kokku puutuda, ajas Elisele külmavärinad peale.

„Kurat, hoopis mina pean ju kalli saama, sest see on minu veints,“ kriiskas ema.

Piinlikkust tekitav nagu alati. Kõige paremini võis ema välja kannatada siis, kui ta oli oma veidi masenduselaadses vaiksuses meeles. Täna õhtul oli ta elevil ja jutukas. Tahtis ruumi võtta ja välja paista. Elise ei tahtnud näha ega kuulda, püüdis ema eemale mõelda.

„Ja-jah, aga sa oled mulle selle võlgu,“ ei jätnud Dagge oma teemat ning jutt läks võlgadele ja ebaõiglusele ning korraga oli kõigil sõna sekka öelda.

Jennifer pakkus Elisele suitsu, võttis endale ka ühe ja torkas paki, millest keegi veel puudust ei tundnud, dekolteesse. Elise süütas sigareti eelmise otsast ja ulatas Jenniferile.

„Sa lähed välja?“ küsis Jennifer.

Elise kallast vastikust väljendava ilmega pool maotust vedelikust kurgust alla.

„Jah, ilmselt küll,“ vastas ta. „Saan Ninaga kokku. Ega sul raha pole laenata?“

„Mitte ööriigi. Pole muud teha, kui neilt küsida. Paistab, et neil täna ju on.“

Ta viipas laua poole, jõi hapu veini lõpuni ja tõusis püsti, nagu hakkaks ära minema. Elise põsed õhetasid, jook oli tuju heaks teinud. Julgust andnud.

„Jennifer, oota.“

„Jah?“

„Kuule, kas ma võin sinu tagi laenata?“

„Millist kuradi tagi?“

„Nahktagi. Gina Trickot' oma.“

„Mida mina siis selga panen?“ küsis Jennifer pahaselt.

„Eks sa paned midagi muud. Palun, ainult täna õhtul?“

Võib-olla oli ka Jennifer veidi elevil, sest korraga jäi ta nõusse.

„Hästi, aga homme läheb mul seda vaja.“

„Muidugi. Pagana kena sinust.“

„Võta esikust. Ma nüüd lähen,“ lausus Jennifer.

Elise istus veel natuke ja tegi suitsu, kuni sigareti ots ta sõrmi kõrvetas. Siis jõi klaasi tühjaks ja viskas sinna koni, mis korraks särises. Laua juurde minnes pani tüdruk tähele, et tuigub veidi.

„Kas keegi võiks mulle paarsada krooni laenata?“ julges ta küsida, kuid keegi ei võtnud eriti kuulda.

„Laenata ja laenata, ega seda raha enam siis ei näe,“ kurtis ema.

„Kurat, mul ka ei ole,“ pomises Gordon.

„Ei, ja kui olekski, sulle ikka ei annaks!“ lõugas Peo.

Monkan raputas lihtsalt pead ja teised ei olnud Eliset vist isegi tähele pannud, sest ajasid oma juttu edasi. Tüdruk läks esikusse ja kobas nagis rippuvate jopede taskuid, kuid ei leidnud midagi. Ta võttis nahktagi ja tõmbas selga. Vaatas end kiirelt peeglist, astus trepikotta ja virutas ukse kinni. Kell oli pool üksteist.

*

„Mis kuradi tüdruk?“

„Lihtsalt üks tavaline tüdruk.“

„Tavaline tüdruk“. Raisk, tal on ju nimi ka?“

„Tema nimi on Jennifer. Ma olen juba öelnud.“

„Litsile täitsa sobiv nimi.“

„Ta ei ole lits, ta on kena.“

„Kena! Raisk, sinul, kuradi koledal värdjal, ei saa mingit „kenat“ tüdrukut ollagi. Kas sa siis ei taipa, et ta tõmbab sind tillist?“

Võib-olla on isal õigus. Jocke välimus pole suurem asi, Jennifer aga on piltilus. Endavanust tüdrukut polnud Jockel kunagi olnud, aga nüüd oli tal esimest korda oma tüdruk. Sest seda Jennifer ju ometi on? Peab olema, nad on teineteisega maganud ja tüdruk kutsus ta homseks endaga Soome kruiisile. Ja nüüd oli tüdruk helistanud ja ta välja kutsunud.

„Võib-olla tõmbabki. Aga hea, et mul keegi on. Ma lähen nüüd.“

„Ei-ei, sõbrake, ei lähe sa kuskile. Jääd siia ja hoolitsed ema eest.“

Kahjurõõmus naeratus jagas isa näo kaheks groteskseks pooleks ja Jockel läks süda pahaks.

„Aga ta saab ju hakkama, varsti on uneaeg,“ palus ta.

„Sina jääd koju,“ lausus isa pojale otsa vaatamata sigaretist sügavat mahvi tõmmates kuivalt.

Mees ei viitsinud suitsu välja puhuda, see jäi tema sisse. Jockele tuli nutt kurku. Nii väga oleks tahtnud Jenniferiga kokku saada, tal *oli vaja* tüdrukuga kokku saada. Mõelda vaid, kui too teaks, kui hale ta tegelikult on, et nutab oma isa ees, täiskasvanud mees, kel puudub oma elu, kes teeb kõik, mida isa käsib. Tüdruku ees mängib ägedat elukogenud venda, nii hästi või halvasti, kui see nüüd välja tuleb, aga ta oli pikk ja habetunud, tegi suitsu ja tarvitas huuletubakat. Tegelikult oli see keelatud, aga isa ei pannud tähele, sest suitsetas ka ise. Jockel oli sisimas tunne, et petab Jenniferi. Ta ise on kaks-kümmend neli ja tüdruk on kuusteist. Ta peidab end habeme ja päikesepillide taha ning tüdruk usub, et ta on suur tugev mees, kuigi iga mees näeb ära, et tegelikult on tegemist eidega.

„Isa, palun, ma pean välja minema,“ anus ta. „Ma olen ema juures terve päeva istunud. On reede õhtu ja ...“

„Sa teed, nagu ma ütlen. Mine nüüd ema juurde, et ma sind enam ei näeks.“

Jocke mure muutus meeleheiteliks, aga nii lihtsalt ei saanud alla anda – seekord mitte.

„Ei lähe,“ kraaksatas ta tagasihoitud nutust katkeval häälel. „Pole mõtteski, ma lähen hoopis välja! Ma olen täiskasvanud inimene!“

„Ah soo, või sina oled nüüd äkki täiskasvanud inimene,“ sisistas isa kokkusurutud hammaste vahelt ja alles nüüd lipsas ta ninasõõrmetest välja paar õhukest suitsuviirgu. „Mina küll pole märganud.“

Isal on õigus, ta on täielik hädapäதாக. Pärast mõttetu aastaid koolis lõpetas gümnaasiumi kohutavate hinnetega. Nenditi, et tal on raskusi lugemise ja kirjutamisega, aga puudusid ka praktilised oskused. Vähesed saadaolevad töökohad ei olnud temasugustele ja edasiõppimine ei tulnud kõne allagi.

Aga isa oli leidnud lahenduse. Kui ema tervis sedavõrd halvenes, et ta enam töötada ei jaksanud, oli isa Jocke tema hooldajaks palganud. Selle eest sai noormees söögi, elamise ja minimaalse taskuraha. Seepärast töötas ta hommikuti ka postiljonina ja kokkuhoitud raha eest kavatses ta pikapeale muretseda korteri. Omaenda elu.

„Igastahes mina nüüd lähen, mul on savi, mida sina ütled,“ nuuksatas Jocke ja hakkas välisukse poole taganema. „Ja homme hommikul sõidan Jenniferiga Turusse,“ lisas ta veel, aga kahetses samal hetkel, kui oli selle välja öelnud.

„Põrgutki sa lähed!“ röögatas isa, kargas tugitoolist üles ja astus pikkade sammudega, sigaret suunurgas, tema poole.

Jocke jooksis läbi esiku ja viskus ukse poole, aga turvakett oli ees, nii et seda meeleheitlikult lahti kiskudes tundis ta, kuidas isa selja tagant käsivarre ümber ta kaela pigistas. Kõri suruti sellise jõuga kokku, et tekkis lämbumistunne. Noor mees püüdis küünarnukki isale kõhtu suunata, aga too pigistas üha tugevamini. Jocke ei suutnud vastu võidelda, ta pööras end isa poole, nii et kuklast käis läbi ebameeldiv raksakas. Jocke ahmis õhku, isa aga kasutas juhust ja virutas talle rusikaga kõhtu, nii et poeg põrandale kokku vajus. Veel üks löök kõhtu, teine piki suud

ja nina, siis saabus rahu ning noor mees jäi pimedasse esikusse uimasena lamama. Isa looberdas tagasi elutuppa ja hakkas tugi- toolis ajalehega krabistama, nagu midagi poleks juhtunud.

Jocke nägi vaimusilmas Jenniferi ümaraid vorme kitsastes teksades, tüdruku pehmeid sillerdavaid huuli ja rõõmsaid sinakashalle silmi, mille pilk täiesti ootamatult võis igal hetkel muutuda häbelikuks ja pöörduda enesesse. Homme tantsib Jocke tüdrukuga Soome laeval ja ostab talle baaris värvilisi jooke. Nad magavad koos, ta saab puudutada seda valgete udemetega kaetud pehmet nahka, mis tüdruku püksivärvli ja topi vahelt välja paistab, ja maitsta tüdruku sooje veiklemaid huuli.

Ta pidi olema suigatanud, sest kui ta silmad avas, siis elutoas tuli enam ei põlenud. Ta liigutas ettevaatlikult käsi ja jalgu, tegi kindlaks, et midagi pole murtud, siis tõusis neljakäpakile ja ajas end uksele toetades aegamisi püsti. Vahelihhas valutab ja ta püüdis mitte puutuda oma tuikavat nina, kui tasakesi vannituppa komberdas. Ta sulges ukse, pani tule põlema ja vaatas end peeglist. Poolt nägu kattis hüübinud veri, ülahuul oli lõhki ja paistes. Kui ta ettevaatlikult nina katsus, ragises juure kohalt ebameeldivalt. Jocke lasi tualettpaberile kraanist natuke külma vett ning tupsutas nina ja katkist huult. Siis pesi hoolikalt nägu sealt, kus see oli terveks jäänud, ja pesi hambad.

Vannitoa ees väikeses koridoris otsis ta kapist välja oma trennikoti, pani hambapasta ja -harja selles olnud tualett-tarvete kotti. Tõstis trenniriided kapi võresahtlisse ja torkas kotti puhtad aluspüksid, pusa ja teksapaari. Siis hiilis pimedasse esikusse, pani tossud jalga ja paelad kinni.

Siis tegi midagi, mida varem kunagi polnud julgenud: torkas käe isa mantli põuetaskusse, tõmbas välja rahakoti ja

tegi kindlaks, et seal on kolm tuhat krooni. Võttis tuhat viissada endale, pani rahakoti tagasi, seadis tagi omale kaenla alla, heitis koti üle õla ja lipsas trepikotta. Viskas pilgu käekellale ja nägi, et see on alles pool üksteist.

*

Conny Sjöberg koristas ja Åsa pakkis. Perekond – viis last vanuses kahest üheksa aastani, Åsa ja mees ise – oli veetnud reede õhtu Conny ema juures Bollmora korteris, kuhu kodust läks autoga läbi linna pool tundi. Kui nad koju jõudsid, oli kell juba liiga palju, ja kui kõik lapsed olid voodisse saanud, siis hakkas Åsa järgmiseks päevaks valmistudes kokku panema puhtaid riideid ja mänguasju. Tema ja lapsed plaanisid paariks päevaks rongiga naise vanemate juurde Linköpingisse minna. Simonil ja Saral ei olnud esmaspäeval kooli ega Åsal tunde, nii et koju pidid nad tulema alles nädala esimese päeva õhtul.

Sjöberg avas nõudepesumasina, tõmbas sahtlid välja ja raputas tassidest sinna jäänud vett. Siis käis kõik nende viietoalise korteri ruumid pedandi pilgul läbi ja kontrollis, et kõik oleks omal kohal. Kodu nautida ja lõdvestuda sai ta alles siis, kui kõik oli korras.

Tööl oli sama asi: ta ei suutnud tööle keskenduda, kui paberid ja kaustad mööda lauda laiali vedelesid. Kaustad kenasti laua taga riulile seatud, lahtised lehed viisakalt hunnikus, pliiaitsitops, auguraud ja muud kirjarabed tööpinnast piisaval kaugusel sümmeetriliselt ritta seatud – see tekitas rahu ja harmoonilise töökeskkonna, kus puudusid tarbetud segajad.

Valmis saanud, pani ta vee keema ja tegi eilsest õhtusöögist jäänud praelihaga mõned võileivad. Süütas köögilaua küünlad, valas teepuru veega üle ja asetaskannu lauale.

„Võeh, kui pahur ja viril ta ikka on,“ ütles Åsa laua äärde istudes.

„Jah, on küll,“ ohkas Sjöberg.

„Laste suhtes on siiski nii hoolitsev ja kena. Meie suhtes ka. Miks ta siis nii pagana negatiivne peab olema?“

„Eks see on ebakindlus. Ta on lihtsalt häbelik. Ei usalda end. Ei tea, kuidas käituda, aga tunneb, et teeb kõike valesti. Klassi- ja hariduse kompleksid.“

„Ja toit olla kehv ja tema kootud kampsun tuli kole ja kohv on liiga kange. Kogu aeg kritiseerib iseennast – meid mitte kunagi ja see on ju muidugi tore –, aga toit *ei äratagi* enam isu, kui ta samas vaimus muudkui edasi laseb, kuidas sellega kõik valesti on, kui sina seal istud ja sööd. Ei, talle tuleb tõesti kaasa tunda, et ta millegi üle rõõmu tunda ei raatsi.“

Sjöberg valas teed ja kühveldas enda tassi kuhjaga supilusikatäie suhkrut.

„Rootsi võidu üle ta ikka tunneb head meelt,“ lausus ta kõveralt naeratades.

„Tunneb, aga see ei ole päris rõõm, vaid lihtsalt sport. Kust üldse see spordihuvi pärineb? Vanatädisid sellised asjad ju tavaliselt ei huvita ja tema veel nii hirmsasti kardab igasugust peavoolu.“

„Isa huvitas sport väga, ilmselt tuleb see sellest ajast. Ja raamatuid ta ju ei loe. Väga hea, et ta üldse millegi vastu huvi tunneb.“

„Jah, ega ma nii ei mõelnudki,“ vastas Åsa võileiba hammustades. „Õudselt tore, et jäähoki, jalgpall, kergejõustik, suusatamine ja kõik taoline huvi pakub, ainult et see on natuke imelik, seda pead sa ikka tunnistama. Ei sobi nagu pildiga kokku ... Kuidas su ema isa eluajal oli?“

„Ei mäleta.“

Sjöberg jõi võileiva peale paar lonksu kuuma teed.

„Mäletan ainult seda, et kui isa haiglas oli, siis oli ema kogu aeg väga tõsine. Sellest eriti ei räägitud ja mina ei saanud isa kunagi külastada. Olin ju ka nii väike, umbes kolmene või nii.“

„See asi on sinu perega ka väga imelik, sa *arvad*, et tal oli vähk. Miks sa seda ei *tea*?“

„Äsa, kuule, sa ju tead, milline mu ema on! Kas ei mäleta või siis ei taha rääkida.“

„Näiteks selline asi. Oleks ju põnev teada, milline sa näiteks lapsena olid. Kas sa olid elav laps, kas sa öösiti magasid hästi, kas sa kasutasid lutti või imesid pöialt, kui vanalt sa käima hakkasid ja nii edasi. Sellistest asjadest ei kuule mitte midagi. Ega sa ise ka eriti midagi ei mäleta,“ lisas naine muiates.

„Minu lapsepõlv möödus tööliskodus, sinu vanemad olid akadeemikud,“ vastas Sjöberg. „Mina olen pidanud kõike ise õppima. Esimese raamatu ostsin endale taskuraha eest. Sinul pruukis vaid suu lahti teha ja juba kallasid nemad sulle sinna teadmisi ja haridust.“

„Oh sind väikest heidikut,“ lausus Åsa osalt siira ja osalt tehtud hellusega ning silitas mehe põske. „Igal juhul armastan ma sind üle kõige siin maailmas.“

Sjöberg võttis abikaasa käe oma pihku ja suudles seda. Pisipoiste toast kostis nuuksatus ja vanemad kangestusid hetkeks. Juba paistis oht möödmas olevat, kui järgnes kisa ja Åsa lippas kikivarvul, et mitte liialt lärmi teha, laste juurde.

Siis helises telefon.

„Kes see oli?“ küsis naine veidi aega hiljem kööki naastes. „Kas sa pead tööle minema?“

„Ei, ema helistas,“ ohkas Sjöberg. Ema oli taburetilt kukkunud ja ilmselt paar ribi murdnud. „Ma pean minema vaatama,

kuidas temaga on. Kui on midagi ära murdnud, siis tuleb ta EMOSse viia.“

„Midagi seal kindlasti on. Ega temaga vähemalt midagi väga hullu lahti pole?“

„Ei, muidu tundis end hästi. On voodis, aga valutab ikka. Vabandust, et ma pean ära käima.“

„Mees peab tegema, mida peab tegema. Ma lähen siis magama,“ lausus Åsa. „Kui tagasi tuled, siis anna mulle musi.“

„Kell on juba pool üksteist, nii et ma jõuan kindlasti väga hilja.“

„Pole hullu, loodetavasti näeme hommikul veel korraks.“

„Igal juhul ma tõusen üles,“ ütles Sjöberg. „Kui vaja, siis päeval saan magada.“

Ta suudles naist laubale, võttis tagi ja autovõtmed ning kadus pimedasse trepikotta.

*

Pelikani baar oli reede õhtul alati rahvast ja lärmi täis, aga seekord oli too Blekinge tänava kuulsusrikas õllekas veel rahvarohkem kui tavaliselt, kui see nüüd üldse võimalik oli. Ei tea, kas seda põhjustas kuu lõpp või oli see alla kohisev paduvihm, mis ajas inimesed värviliste hiigelakende taga asuvasse sooja ruumi. Külastajad tunglesid tammiste laudade ja baarileti taga ning poole kümneks olid nende hääled ühiselt veelgi jõudu kogunud. Need kajasid laest ja kahhlepõrandalt vastu, nii et vahel oli kergem kuulda seda, mida räägiti kuskil teises nurgas, mitte oma laua ääres.

Petra Westman ja Jamal Hamad ajasid üle tühjade õlleklaaside hüüdes juttu. Õnneks olid nad paari tunni eest laua

saanud, kui üks vanem paar enam ettekandjat oodata ei viitsinud ja minema läks. Petral ja Jamalil oli aega küll, neid ei häirinud, kui stressis teenindajad mööda jooksid ja neid keset ruumi seisva samba taha jääva laua taga märkamagi ei teinud.

Aga nüüd ilmus nende juurde pikk kena umbes 35-aastane hobusesabasse kogutud tumedate juustega kelner. Rinnasildi andmeil oli tema nimi Firas ja ta tõi paari minuti eest ühelt ettekandjalt tellitud kaks suurt õlut.

„*Shukran*,“ lausus Jamal.

„*Ahlan*,“ vastas kelner talle siniroheliste silmadega uudishimulikult otsa vaadates. „*Men wen hadrtak?*“

„*Lebnen. O anta?*“

„*Suria*.“

„*Anjar?*“ küsis Jamal kõveralt naeratades.

Kelner kahtles nagu hetke, siis aga kummardus ja kähistas talle kõrva: „*Ana rabian honek ...*“

Siis andis ta Jamalile Petra silmis sõbraliku matsu vastu selga ja kiirustas tagasi baari. Jamal naeris kelnerile järele vaadates kõva häälega, too pööras ringi ja pilgutas Jamalile silma, siis kadus rahva hulka. Petra vaatas kolleegi ühtaegu üllatunult ja imetlevalt.

„Nüüd on kogu keha võbelust täis,“ lausus ta naerdes ja kergitas klaasi.

„Minu või Firani pärast?“ naeratas Jamal samuti klaasi tõstes.

„Mõlema. Või tegelikult keele.“

„Nagu väike „Kala nimega Wanda“ moodi hoiatus?“

„Täpselt. Sa oledki tegelikult veidi John Cleese'i moodi. Millest te rääkisite?“

„Et kust me pärit oleme, võib vist nii öelda.“

„Ja see tegi teile nii palju nalja?“

„Tegi küll. Vahetame nüüd teemat,“ lausus Jamal ja kergitas jälle klaasi.

„Naiselik,“ raputas Petra veidi hiljem pead. „Kuidas küll? Kas ma siis käin kõrgetel kontsadel või?“

„Jah, ei käi siis või?“

Jamal tegi neiule rahulolevalt naeratades silma ja jätkas:

„Kas naiselik ei või siis olla? Kas sulle oleks rohkem meeldinud, kui ta oleks öelnud, et su kõnnak on mehelik? Umbes nagu rangis jalgade jalgpalluril? Ei, minu arvates tuleb see sinu väljakutsuvast hõõritamisest alakehaga, Petra. Taguotsaga,“ lisas noormees ülepingutatult häälikuid vormides, nagu alla kriipsutades, kui tobe see sõna tema meelest on.

Petrale kippus hirmsasti naer peale. Ta võttis suure lonksu õlut ja pühkis ülahuulelt nimetissõrmega vahtu.

„Kas oleks siis parem, kui raskus on õlgade vahel nagu sinul?“ turtsatas ta. „Mina saan nii aru, et sina muudkui punnitad. Ajad end emaste ligimeelitamiseks kohevile nagu paabulind.“

„Noh, ja vaata kui hästi mul on läinud! Istun siin koos Stockholmi kauneima naispolitseinikuga ...“

Jamal põimis käed kukla taha ja vaatas neiut mängulise sädemega silmis. Petrale meeldis noormehe öeldu. Ainus mure oli see, kas too arvas seda tõsiselt või tegi nalja. Ta oli Jamali küll juba kaua tundnud, aga ei teadnud ikka, mida too mõtleb.

Jutt oli loengust, mida nad koos paarikümne valitud Hammarby politseinikuga olid päeval kuulanud. Loengu pealkiri oli olnud „Raskuskese kehakeeles“ ja mõte oli, et inimestele sinust jäävat muljet on võimalik kujundada kõnnaku ja

kehahoiakuga. Muuta end ei tule, küll aga kasutada ja arendada juba olemasolevaid vahendeid.

Muu hulgas pidid kõik teiste kursuslaste kriitiliste, kuid lõbustatud pilkude ees väikese tiiru kõndima, misjärel analüüsi igaühe puhul keha raskuskeskme asukohta. Kui tahad näiteks kurjategija kinnipidamisel mõjukat muljet jätta, siis tuleb raskuskese seada õigesse kohta, mitte punnis kõhtu (nagu Jens Sandén) või jalgadesse (nagu Petra kujutluses teeks Einar Eriksson). Üldiselt oli loeng olnud hallis argipäevas lõbus vahepala ja arvatavasti olid nad saanud ka nii mõnegi kasutuskõlbliku nõuande.

„Pealegi ajavad linnud end turri, kui neil külm on, mitte muul põhjusel,“ jätkas Jamal.

Tema pruunid silmad sädelesid laual põleva küünla kumas. Kui ta naeratas, paistsid hambad suvest endiselt püsiva päevituse taustal pimestavvalged.

„Kullakene, tule, ma soojendan sind.“

Petra kummardus tehtult kaastundliku ilmega üle laua ja haaras noormehe kätest. Need olid pehmed ja soojad.

„Ma ei teadnudki, et sa nii palju lindudest tead,“ ütles neiu.

„Eks ole, ma suudan alati üllatada.“

„Äkki siis räägid mulle ka, mis liiki on politseiülem. Tema oskab ka hästi rinda kummi ajada.“

„Brandt? Mina arvasin, et sina pead teda seksikaks?“ vastas Jamal narritavalt naeratades.

Petra laskis ta käed lahti.

„Lõpeta ära,“ lausus ta väsinult. „Nad panid mulle sõnad suhu. Selle jutu lasi lahti tema asetäitja – mis ta nimi nüüd oligi – Malmberg. Mida mul öelda on? Minul pole absoluutselt mingit huvi politseiülema kõnnistiili arvustada. Malmberg

pakkus, et ta käib seksikalt, mina naeratasin ja noogutasin. Piinlikkustundega.“

„Jah, võib-olla küll“, ütlesid sa tegelikult,“ sõnas Jamal naerdes.

„Jah, võib-olla küll. Mida kuradit ma oleksin siis pidanud ütleva? „Ei, minu meelest küll mitte, pigem käib ta eba-seksikalt“ või?“

„Sa ütlesid, et sinu meelest on politseiülem seksikas.“

„Seda väitis Malmberg.“

„Minu meelest koguni Holgersson.“

„Jah, äkki tõesti. Tema on seda sorti.“

„On või? Minu meelest on ta päris naljakas,“ ütles Jamal naeratades. „Loeb sind ilmselt nagu avatud raamatut. Tunneb lõhnast ära su varjatud tunded politseiüleva vastu.“

Petra laskis kuuldavale hääleka ohke ja jõi ära viimase õlletilga.

„Mida sinu arvates Brandt ikkagi „naiseliku“ all silmas pidas?“ küsis ta siis, murelik korts kulmude vahel.

„Minu arvates ta ei pidanud silmas ...“

Jamal vaatas teda hetke tõsiselt, siis jätkas:

„... seksikust,“ lõpetas ta lause ja pahvatas naerma.

Petra laiutas käsi ja raputas alla andes pead.

„Ma teen veel ühe välja,“ lausus Jamal püsti tõustes.

Petra vaatas, kuidas noormees baari poole tüürib, tühjad õlleklaasid käes. Jamal pööras kõik naljaks, aga ta ise küll selles olukorras midagi koomilist näha ei suutnud.

Nad tarbisid veel korraliku koguse õlut, paar tundi hiljem aga siirdusid Allhelgona tänava metroojaama juures kumbki oma teed. Petra pakkus küll, et läheks veel kuskile edasi, aga Jamal vastas, et hommikul on vaja vara tõusta,

mistõttu on tal praegu plaanis teha üks värskendav jalutuskäik koju ning end kaineks magada. Küsimuse peale, mis tal siis homme ees on, tuli välja, et noormees läheb Nackasse golfi mängima.

„Golfi?“ üllatus Petra. „Sa ei hakka ometi golfi mängima?“

Aga peas käias hoopis üks teine küsimus: „Nackasse? Nii et teil siis ikka on midagi Bella Hanssoniga?“

„Noh, ma veel ei tea,“ vastas Jamal naeratades. „See on mul ju esimene kord.“

Nad kallistasid rutakalt ja vahetasid põsemusi, siis tormas Petra trepist alla, raskuskese kusagil vahelihase kandis.

*

Kell oli küll palju, aga endiselt liikus palju autosid, mis tekitasid müra, pritsisid jalakäijaid ja jalgrattureid sopaveega ning paiskasid jahedasse õhku haisvaid heitgaase. Götgatanil Ringeni ostukeskuse juures R-Kioski ees ootas Nina juba Eliset.

„Sa näed pagana hea välja!“ ütles Nina.

Sõbranna pealale lükatud päikesepillidelt peegeldus butiikide värviliste neoontulede valgus.

„Kust sa selle tagi ostsid?“

„Ah, see pole minu oma,“ vastas Elise. „Õelt laenasin.“

„Täis oled või?“

Elise turtsatas naerda.

„Emalt sain natuke. Sina?“

„Veel mitte,“ vastas Nina. „Aga me lähme ju Krokodilli?“

„Mul pole raha. Saad natuke laenata?“

„Kuule, vaata seda vanameest.“

Nina sosistas, mees seisis R-Kioskis, mille uksed olid kinni.

„Kuradi kole ta ikka välja näeb! Nagu mingi pedofiil, korralik perv,“ jätkas Nina.

Mees oli seljaga nende poole ja lehitses ajakirja, nii et Elise ei näinud, milline ta välja näeb. Vähemalt ei olnud mehel imelikku kaabut või üles tõstetud mantlikraed, et end nende pilkude eest varjata.

„Kust sa tead?“ küsis Elise. „Kas ta on sulle ligi ajanud või ...?“

„Ei, mida sa ometi mõtled! Aga teised on rääkinud. Ilastab väikeste tüdrukute järele, katsub ja nii. Kas lähme?“

„Mul ei ole ju raha. Võid siis mulle natuke laenata?“ palus Elise.

„Ega mul endalegi eriti ei jätku. Sofia ja Magda on juba Krokodillis, mina igastahes lähen. Eks sa siis mine koju ja sebi mingit raha, varsti näeme?“

Nina kadus muretult minema ja Elise jäi maha ega teadnud, mida peaks tegema. Nina keeras end ringi, lehvitas ja hüüdis rõõmsalt naeratades:

„Tee kiiresti!“

Elise heitis pilgu R-Kioski aknasse ja jälgis vanameest, keda Nina oli pedofiiliks nimetanud. Mees seisis ikka samal kohal ja luges ajakirja selle eest maksmata, aga ruumis oli üsna palju rahvast, nii et müüjal polnud ilmselt mahti keelata.

Talle meenus üks mingi aeg tagasi nähtud telesaade. Tegemist oli tõsielusaatega paarist Malmö noorest tüdrukust, kes erinevatel põhjustel tänaval intiimteenust pakkusid. Nägusid ei näidatud ja hääled olid moonutatud. Elise arvas, et küllap sõbrad tunnevad nad ikka ära. Üks rääkis, et kogub raha hobuse jaoks. Ta oli kolmeteistaastane.

Ta kaalus paar minutit ja läks siis R-Kioskisse. Libistas pilgu üle kommide ja jäätiste, võileibade ja limpsipudelite. Siis

võttis julguse kokku, libistas end mehe kõrvale ja vaatas, mida too loeb. Muidugi, vaataski paljaid tüdrukuid. Tüdruk heitis kiire pilgu ümberringi. Teised kliendid olid piisavalt eemal, et mitte kuulda, kui vaikselt räägid.

„Tahad sellist päriselt näha?“ küsis ta mehele otsa vaatamata.

Too vaatas kiiresti, kas tüdruk tõesti räägib temaga, siis lehitses ajakirja edasi.

„Millist?“ küsis ta pilku tõstmata rahulikult.

„Paljast tüdrukut.“

„Mida sa selle eest siis tahaksid?“ küsis mees häirimatult.

Tähendab, ta on seda siis ennegi teinud. Ninal oli õigus olnud.

„Sada tisside, kolmsada vitu eest,“ vastas Elise tehtult kogunud häälel.

„Ja lisaks ...?“

„Lisaks ei tule midagi,“ vastas Elise.

Mees pani ajakirja riiulile, aga tüdrukule otsa ikka ei vaadanud.

„Saad kakssada,“ lausus ta ukse poole siirdudes.

Tüdruk läks järele, süda rinnus kloppimas. Oli ühtaegu põnev ja natuke vastik. Nagu millegi uue ja ohtliku alguses.